

گفتگو

با آقای دکتر حسین کثیری

درستکاری

شرط ورود به حرفه

مقدمه

جنابعالی به عنوان حسابدار ارشد شاغل در محیط کسب و کار، تجربه وسیعی، به ویژه در محیط صنعت بانکداری دارید، و با چالشهای رعایت اخلاق حرفه‌ای در محیط پیچیده صنعت بانکداری به خوبی آشنایید. افزون بر این، به عنوان حسابداری که برای اخلاق حرفه‌ای اهمیت زیادی قائلید، شناخته شده هستید، و برای تأسی به آیین رفتار حرفه‌ای، شهرت دارید. از این که دعوت ما را پذیرفتید، سپاسگزاریم و به حسابداران جوان وعده می‌دهیم که مطالب در خور توجهی از این گفتگو نصیب آنان خواهد شد.

در حال حاضر حسابداران حرفه‌ای ایران، شامل حسابداران حرفه‌ای شاغل در حرفه و حسابداران حرفه‌ای شاغل در محیط کسب و کار، اعم از حسابدار رسمی و غیرحسابدار رسمی، از نظر آیین رفتار حرفه‌ای تابع چه مقرراتی هستند؟ و در شرایط کنونی، فرایند تشخیص موارد نقض آیین رفتاری و رسیدگی به آن چگونه است؟

آقای دکتر حسین کثیری
مشاور مدیرعامل بانک مسکن

محفوظ داشته است. همین طور سازمان حسابرسی نیز به همین صورت حق رسیدگی و برخورد مناسب با حسابرسان خود را دارد.

سازمان

مقررات کنونی ایران در مورد واکنش حسابداران حرفه‌ای به موارد رعایت نشدن قوانین و مقررات چیست؟ این مقررات با آنچه در بخش‌های ۲۲۵ و ۳۶۰ آیین رفتار حرفه‌ای فدراسیون بین‌المللی حسابداران، ویرایش ۲۰۱۶، مقرر شده است، چه تفاوت‌هایی دارد؟

دکتر کثیری

نظر به این که مبنای تهیه آیین رفتار حرفه‌ای سازمان حسابرسی و جامعه حسابداران رسمی ایران استانداردها و ضوابط حسابداری و حسابرسی بین‌المللی است؛ از این رو این دو ممکن نیست تفاوت درخور توجهی باهم داشته باشند.

دکتر کثیری

هم‌اکنون آیین رفتار حرفه‌ای حسابداران از سوی دو مرجع، سازمان حسابرسی، و جامعه حسابداران رسمی ایران، منتشر شده است. سازمان حسابرسی، از آنجایی که مرجع تدوین اصول و ضوابط حرفه‌ای حسابداری و حسابرسی طبق قانون است، مجموعه آیین رفتار حرفه‌ای حسابداری و حسابرسی را به عنوان بخشی از مجموعه اصول و ضوابط، تدوین و منتشر کرده که به لحاظ قانون از سوی تمامی حسابداران و حسابرسان از جمله حسابرسان سازمان حسابرسی لازم‌الاجرا است.

از طرفی، جامعه حسابداران رسمی ایران نیز آیین رفتار حرفه‌ای حسابداران را منتشر کرده که به وسیله اعضای جامعه حسابداران رسمی لازم‌الاجرا است. سازمان بورس و اوراق بهادار نیز در آیین نامه تشخیص صلاحیت حسابرسان معتمد بورس، به رعایت آیین رفتار حرفه‌ای تأکید کرده است. انجمن مدیران مالی ایران آیین رفتار حرفه‌ای برای اعضای خود تدوین کرده است.

فرایند تشخیص موارد نقص آیین رفتاری و رسیدگی به آن در حال حاضر از سوی جامعه حسابداران رسمی و هیئت انتظامی آن صورت می‌گیرد. البته برخی از نهادهای ناظر، از جمله سازمان بورس و اوراق بهادار و یا بانک مرکزی، در صورت مشاهده موارد نقض، آن را به جامعه گزارش می‌کنند. اگرچه سازمان بورس و اوراق بهادار در صورت مشاهده موارد تخلف آیین رفتار حرفه‌ای و هرگونه نقض دیگری، طبق آیین نامه تشخیص صلاحیت حسابداران معتمد بورس، حق رسیدگی و تنبیه متناسب را برای خود

صلاحیت حرفه‌ای و

استقلال و

بی طرفی

همراه با درستکاری

شرط

ورود به حرفه و

هزینه پذیرش آن است

برای نمونه، در هر آیین رفتار حرفه‌ای ضمن بیان هدف که همانا «ایجاد تعادل و حفظ منافع تمامی ذینفعان و اعتماد جامعه استفاده‌کنندگان از خدمات است»، تعریفی از رفتار قابل قبول و چارچوب مسئولیتهای حرفه‌ای اعضا ارائه می‌شود. آیین رفتار حرفه‌ای، استانداردهای اجرای کار حرفه‌ای را ارتقا می‌بخشد و الگویی مناسب را برای ارزیابی عملکرد اعضا ارائه و به معرفی هویت و شخصیت اعضا کمک می‌کند.

از دیدگاه آیین رفتار حرفه‌ای، هدفهای حرفه‌ای حسابداری عبارت از دستیابی به بهترین اصول و ضوابط حرفه‌ای، اجرای عملیات در بالاترین سطح ممکن براساس اصول و ضوابط یادشده، و به‌طور کلی «تأمین منافع عمومی» است. تحقق این هدفها مستلزم تأمین «اعتبار»، «حرفه‌ای بودن»، «کیفیت خدمات» و «اطمینان» است.

«اعتبار»، به این معنا است که صاحبکاران و دیگر اشخاص ذینفع، به اطلاعات و سیستمهای اطلاعاتی قابل اتکا و معتبر نیاز دارند. «حرفه‌ای بودن»، بدین معنا است که افراد حرفه‌ای در زمینه حسابداری حرفه‌ای باید به‌سادگی از سوی صاحبکاران، کارفرمایان و دیگر اشخاص ذینفع قابل تشخیص باشند. «کیفیت خدمات»، به این معنا است که خدمات ارائه‌شده به‌وسیله حسابداران و حساب‌رسان با بالاترین کیفیت ممکن انجام می‌شود؛ و «اطمینان»، به این مفهوم اشاره دارد که استفاده‌کنندگان از خدمات حسابداران باید مطمئن باشند چارچوبی برای رفتار حرفه‌ای وجود دارد که ناظر بر ارائه آن خدمات است.

مهمترین اصول هر آیین رفتار حرفه‌ای: ۱- درستکاری و بی‌طرفی، ۲- رازداری، ۳- صلاحیت و مراقبت حرفه‌ای، ۴- رفتار حرفه‌ای، ۵- تعهد حرفه‌ای، ۶- مدیریت و کنترل بر منابع، ۷- گزارشگری مناسب و ۸- رعایت قوانین و مقررات است. در مورد حساب‌رسان، زمانی که خدمات اطمینان‌بخشی ارائه می‌دهند، بحث «استقلال» و حفظ آن نیز مطرح است.

به‌طور کلی اصول یادشده، در ارائه تمامی خدمات، اعم از حسابرسی مستقل، حسابرسی داخلی، حسابداری و خدمات مرتبط، وجود دارد و در برخی موارد از جمله «درستکاری» شرط ورود به حرفه شناخته می‌شود.

تفاوت آیینهای رفتار حرفه‌ای، در جزئیات مقررات است. برای نمونه، مصادیق نقض استقلال در حسابرسی (برای نمونه داشتن بخشی از مالکیت واحد رسیدگی‌شونده یا انجام معامله با آن)، و یا در بخش تخلفها و مقررات تنبیهی و انضباطی و نحوه رسیدگی به آن، و یا در بحث «سهل‌انگاری» و یا «تقصیر» و مصادیق آن، تفاوت‌هایی مشاهده می‌شود.

حسابداری

ارزیابی شما از آیین رفتاری ناظر بر حسابداران حرفه‌ای ایران و همچنین استاندارد حسابرسی ۲۵۰ با عنوان «ارزیابی رعایت قوانین و مقررات در حسابرسی صورتهای مالی»، چیست؟ آیا این دو استاندارد پاسخگوی انتظارات ذینفعان از حسابداران حرفه‌ای در ارتباط با واکنش آنان به رعایت‌نشدن قوانین و مقررات هستند؟ آیا ضرورتی به تجدیدنظر در این دو استاندارد وجود دارد؟ اگر دارد چه تغییرهایی را پیشنهاد می‌کنید؟

دکتر کثیری

هدف استاندارد ۲۵۰ حسابرسی «ارزیابی رعایت قوانین و مقررات در حسابرسی صورتهای مالی»، ارائه ضوابط و راهنماییهای لازم در مورد مسئولیت حسابرسی نسبت به ارزیابی رعایت قوانین و مقررات (از سوی واحد مورد رسیدگی) در «حسابرسی صورتهای مالی» است. در این استاندارد تأکید شده که حساب‌رس هنگام برنامه‌ریزی، اجرای روشهای حسابرسی و همچنین ارزیابی و گزارشگری نتایج حاصل از رسیدگیها، باید به «رعایت‌نشدن قوانین و مقررات از سوی واحد مورد رسیدگی» که ممکن است «به‌گونه‌ای بااهمیت بر صورتهای مالی» تأثیر گذارد توجه داشته باشد.

در این استاندارد به «قوانین و مقررات» که بر

شناخت حسابرس

از قوانین و

مقررات حاکم بر

محیط کسب و کار

واحد اقتصادی

مهم است

برنامه‌ریزی، نسبت به اجرا نشدن قوانین، و استفاده از چک‌لیست‌ها و پرسشنامه‌های مرتبط، برای آزمون رعایت قوانین و مقررات عام و خاص واحد تجاری، جهت کشف آنها است. شناخت حسابرس از قوانین و مقررات حاکم بر محیط کسب و کار واحد اقتصادی مهم است؛ افزون بر این که حسابرس از مدیریت واحد، تأییدیه‌ای مبنی بر آگاهی از قوانین و رعایت آنها اخذ می‌کند. حسابرس، همچنین آثار رعایت نشدن قوانین و مقررات را بر صورتهای مالی (برای نمونه جریمه نقدی، مجازات، خسارت، مصادره دارایی، توقف اجباری عملیات و دعاوی حقوقی) و اهمیت آثار بالقوه رعایت نشدن آنها را بر صورتهای مالی در نظر می‌گیرد، و بر این مبنا اظهار نظر می‌کند.

استاندارد، وظیفه حسابرس را در قبال رعایت نشدن قوانین، اطلاع‌رسانی بی‌درنگ این موارد به هیئت‌مدیره، کمیته حسابرسی، ارکان راهبری و

«صورتهای مالی» تأثیر می‌گذارد تأکید شده است و در آن، قوانین به صورت عام مطرح شده است، که هم شامل قوانین عام مانند قانون تجارت، مالیاتهای مستقیم، مبارزه با پولشویی است و هم قوانین خاص مانند قانون پولی بانکی، قانون بیمه یا قوانین مربوط به ایمنی کار و مقررات استخدامی که رعایت نکردن آنها ممکن است به پرداخت جریمه نقدی و تعزیر یا نظایر آنها منجر شود.

از آنجایی که نظام حقوقی در کشور ما از نوع «تقنینی» و نه «عرفی» است، از این رو، جرائم مربوط به رعایت نشدن قوانین به طور معمول در خود قانون یا قوانین دیگری مانند قانون مجازات اسلامی تعیین می‌شود. این رویکرد، بنا به اصل حقوقی است که «هیچ عملی جرم نیست مگر به حکم قانون و مجازات آن نیز براساس قانون تعیین می‌شود». آنچه از دیدگاه این استاندارد مهم است، آثاری است که رعایت نکردن قانون بر صورتهای مالی به ویژه افشاکردن و یا افشانکردن، می‌گذارد.

در این استاندارد، بر وظایف و مسئولیتهای مدیریت واحد و حسابرس در مقابل رعایت نکردن قوانین تأکید شده است. برای نمونه، مطالعه و بررسی قوانین و مقررات حاکم بر واحد اقتصادی، و یا استقرار و به کارگیری سیستم کنترل داخلی، و نظارت بر اجرای قوانین، و گزارش موارد «رعایت نکردن» و موارد تخطی از مقررات، و یا استفاده از مشاوره حقوقی اشاره شده است. مسئولیت اصلی کشف و گزارش رعایت نشدن قوانین، در وجه اول با مدیریت واحد اقتصادی است. مسئولیت حسابرس، ارزیابی ریسک احتمال تحریف با اهمیت ناشی از رعایت نشدن قوانین و مقررات، و کسب شواهد لازم در خصوص رعایت نکردن قوانین، و در صورت کشف، گزارش آنها، در صورت اهمیت است.

همچنین اعمال «تردید حرفه‌ای» در مرحله

مدیریت ارشد واحد مطرح می‌کند. به‌ویژه، در مواردی که بااهمیت و «عمدی» باشد، و یا در مواردی که مدیریت و اعضای هیئت‌مدیره در آنها مشارکت داشته‌اند، حسابرس باید موضوع را به مقامی بالاتر از هیئت‌مدیره مانند «مجمع عمومی» گزارش کند، و در صورتی که حسابرس وظیفه بازررس قانونی را نیز به عهده داشته باشد، طبق ماده ۱۵۱ قانون تجارت چنانچه از وقوع جرمی مطلع شود باید آن را به مقامهای قضایی اعلام کند و چنانچه موارد رعایت‌نشدن به‌صورت بااهمیتی بر صورتهای مالی تأثیر گذارد باید نظر مشروط یا مردود، و چنانچه محدودیت بااهمیت در رسیدگی به شواهد رعایت‌نشدن داشته باشد، اظهارنظر مشروط یا عدم اظهارنظر ارائه کند.

اگرچه مسئولیت رازداری، حسابرس را از گزارش کردن موارد رعایت‌نشدن به اشخاص ثالث بازمی‌دارد، لیکن در برخی شرایط خاص، قوانین موضوعه این مسئولیت را از عهده حسابرس برمی‌دارد (مانند ماده ۱۵۱ قانون تجارت). در این مورد حسابرس نظر مشاور حقوقی خود را باید جویا شود.

در برخی موارد چنانچه صاحبکار از انجام اقدام یا اصلاحهای لازم خودداری کند، حسابرس ممکن است به این نتیجه برسد که انصراف از کار ضروری است. در پیوست استاندارد نمونه‌هایی از رعایت‌نشدن قوانین ارائه شده است. اما چنانچه حسابرس در اجرای استاندارد، مرتکب «سهل‌انگاری»، «قصور یا تقصیر» شود و این امر از نظر مراجع ذیصلاح (جامعه حسابداران رسمی) محرز شود، مشمول تنبیه‌های مندرج در آیین‌نامه انضباطی و تخطی از آیین رفتار حرفه‌ای می‌شود؛ ضمن آن‌که به لحاظ قانونی نیز مشمول مقررات قانون مدنی، و در صورت داشتن وظیفه بازررس قانونی، مشمول مجازات وظایف بازررسی قانونی در قانون تجارت می‌شود.

از طرفی، رعایت آیین رفتار حرفه‌ای به‌صراحت در گزارش حسابرس مستقل به‌عنوان مسئولیتهای حسابرس و بازررس قانونی از سوی حسابرس اشاره

شده است. استانداردهای حسابرسی ایجاب می‌کند، حسابرس الزامهای آیین رفتار حرفه‌ای را رعایت کند. آیین رفتار حرفه‌ای خود بخشی از مقررات است که رعایت آن از سوی حسابداران و حسابرسان الزامی است. در استاندارد ۲۵۰ حسابرسی و آیین رفتار حرفه‌ای، به‌قدر کافی به مسئولیت حسابرس در خصوص رعایت‌نشدن قوانین و مقررات اشاره شده است. تنها ابهام در خصوص دو مورد است:

۱- نحوه گزارش موارد رعایت‌نشدن قوانین و مقررات به مراجع ذیصلاح قانونی؛ برای نمونه مراجع قضایی، بانک مرکزی، سازمان بورس و غیره که از جمله وظایف حسابرس و بازررس قانونی است، و

۲- کشف‌نشدن، و گزارش نکردن موارد رعایت‌نشدن قوانین و مقررات از سوی حسابرس. از آنجایی‌که حسابرسی به‌صورت نمونه‌گیری صورت می‌گیرد، یا ممکن است تمامی قوانین و مقررات مربوط به واحد تجاری، به‌ویژه مقررات خاص، به اطلاع حسابرس نرسد، از این‌رو، احتمال کشف‌نشدن موارد رعایت‌نشدن قوانین و مقررات محتمل است. افزون‌بر این‌که تفکیک بین مسئولیتهای مدیریت و حسابرس در این خصوص نیز به‌طور کامل شفاف نیست. بنابراین این‌گونه موارد باید در متن استاندارد تجدید نظر شود.

سازش

پرسشهای بالا جنبه رسمی موضوع را مطرح می‌کند. گاهی آنچه در استانداردها در نظر گرفته شده است، با آنچه در واقع رخ می‌دهد، فاصله دارد. آیا در ارتباط با واکنش حسابداران حرفه‌ای به رعایت‌نشدن قوانین و مقررات در ایران، این فاصله وجود دارد؟ گفته می‌شود که شرایط بازار به‌گونه‌ای است که حسابرس در صورت واکنش نشان دادن به موارد رعایت‌نشدن قوانین و مقررات و موارد مشکوک به رعایت‌نشدن، با مخاطرات زیادی روبه‌رو خواهد شد.

دکتر کثیری

بحث وجود «فاصله» بین آنچه حسابرسان و حسابداران طبق استانداردها انجام می‌دهند و آنچه

پنهان کاری موارد رعایت نشدن قوانین و مقررات روبه‌رو می‌شویم، و یا در برخی موارد، حسابداران به‌طور عمد، مقررات، به‌ویژه مقررات قانون مالیاتی و پولشویی و بیمه را رعایت نمی‌کنند و به قول خود، منافع شرکت را در نظر می‌گیرند، و یا متأسفانه در برخی موارد اقدام به نگهداری دفاتر جداگانه می‌کنند که متعاقباً به ضرر خود آنها و حرفه تمام می‌شود.

خوشبختانه قانون مالیاتهای جدید در بخشی از قانون، «جرایم مالیاتی» را تعریف کرده و حسابداران و مدیران مالی را به‌عنوان آمران یا مشارکت‌کنندگان در پنهان کاری مسئول دانسته و جرائمی برای آنها تعیین کرده است.

سپاس

حسابداران حرفه‌ای، برای این‌که منافع عمومی را در کار خود در نظر بگیرند، ممکن است با مخاطرات زیادی روبه‌رو شوند. آیا حسابداران در ایران از حمایت قانونی برخوردارند؟ آیا پوششهای بیمه‌ای مناسب آنها را در برابر مخاطرات پوشش

استفاده‌کنندگان از حسابرسان انتظار دارند، به‌اصطلاح «فاصله انتظارات» نامیده می‌شود. برای نمونه، استفاده‌کنندگان انتظار دارند حسابرسان تمامی موارد تحریفهای ناشی از رعایت نشدن قوانین و مقررات را شناسایی و گزارش کنند. بین آنچه استانداردها (به‌طور مشخص استاندارد ۲۵۰) به حسابرسان تکلیف می‌کند و آنچه انتظاراتهای استفاده‌کنندگان است، فاصله وجود دارد. در واقع، حصول اطمینان از انجام شدن عملیات واحد اقتصادی طبق قوانین و مقررات و مسئولیت پیشگیری و کشف موارد رعایت نشدن قوانین و مقررات با «مدیریت» واحد اقتصادی است.

حسابرس مسئولیت پیشگیری از رعایت نشدن را ندارد و نمی‌تواند داشته باشد، اما اجرای حسابرسی، نقش یک عامل بازدارنده را ایفا می‌کند. وظیفه حسابرس، ارزیابی احتمال خطر یا ریسک رعایت نشدن قوانین و مقررات که تأثیر بااهمیتی بر صورتهای مالی دارد، آگاهی نسبت به قوانین و مقررات حاکم بر محیط کسب‌وکار واحد تجاری، اجرای روشهای حسابرسی توأم با تردید حرفه‌ای، کسب شواهد لازم و اجرای حسابرسی مناسب، و گزارش موارد رعایت نشدن به مدیریت و ارکان راهبری و مقامات ذیصلاح است.

بدیهی است شرایط بازار و محیط اقتصادی فعلی (به‌ویژه در شرایط تحریم) به‌گونه‌ای است که حسابرس در صورت واکنش به موارد رعایت نشدن قوانین و مقررات با مخاطراتی روبه‌رو است. لیکن حسابرسان با توجه به مسئولیتهای حرفه‌ای و آیین رفتار حرفه‌ای و رعایت بی‌طرفی و مراقبت حرفه‌ای و مسئولیتهای قانونی، ملزم به افشای موارد رعایت نشدن قوانین و مقررات در گزارش خود هستند.

در این مورد، مسئولیت «حسابداران» به‌عنوان افراد حرفه‌ای و تهیه‌کنندگان اطلاعات، مورد سؤال است که متأسفانه در برخی موارد با

به‌موجب

آیین رفتار حرفه‌ای

حسابداران حرفه‌ای

باید منافع عمومی را

در نظر بگیرند

می‌دهد؟ اگر کاستیهایی در این زمینه وجود دارد، چگونه باید آنها را رفع کرد؟ چه مرجعی مسئول حل این کاستیهاست؟

دکتر کتیری

به موجب آیین رفتار حرفه‌ای، حسابداران حرفه‌ای باید «منافع عمومی» را در نظر بگیرند. مهمترین مخاطره‌ای که «حسابداران حرفه‌ای» را در رعایت قوانین و مقررات تهدید می‌کند، «ازدست‌دادن شغل» است و در مورد حسابرسان «تغییر حسابرس». متأسفانه از آنجایی که ارزشهای حسابداری «شفافیت، پاسخگویی، مسئولیت‌پذیری و رعایت انصاف» در جامعه ما به عنوان ارزشها و هنجارهای اجتماعی، هنوز در عمل کمتر رعایت می‌شود، و حتی در برخی موارد «ضد ارزشهای اخلاقی» از جمله، پنهان‌کاری، خودکامگی، بی‌مسئولیتی و بی‌انصافی و رعایت نکردن حقوق عمومی، جنبه ارزش پیدا می‌کند، از این رو، «حسابداران حرفه‌ای» نیز به عنوان افراد حرفه‌ای با مشکل و دوراهی اخلاقی روبه‌رو می‌شوند، لذا چنانچه «ضمانت اجرایی» و «حمایت از حقوق حرفه‌ای» حسابدارانی که متعهد به ایفای مسئولیتهای حرفه‌ای و اخلاقی می‌باشند، وجود نداشته باشد، حرفه دچار مشکل می‌شود. به عبارتی «حسابداران حرفه‌ای و بااخلاق» در اقلیت قرار می‌گیرند.

حمایت قانونی و ضمانت اجرایی، به‌ویژه حمایت «جامعه حسابداران رسمی ایران» از «حسابداران حرفه‌ای»، «رتبه‌بندی صحیح مؤسسه‌های حرفه‌ای»، به‌ویژه در خصوص پذیرش کارهای بزرگ و پیچیده، برخورد قاطع با تخلفات و تعیین مجازات و اعلام عمومی، و حتی معرفی صاحبکارانی که مرتکب اعمال خلاف قانون می‌شوند، به عنوان صاحبکاران پرریسک و پیگیری تخلفات و جرایم از این دست (فساد)، از طریق اعلام به مراجع قضایی، ممکن است تضمینی برای موضوع باشد.

مسئله پوشش بیمه‌ای، اگرچه بحث «بیمه مسئولیت» ممکن است بخشی از زیانهای غیرقابل‌پیش‌بینی

(مواردی که حسابرس دچار سهل‌انگاری و قصور نشده باشد، و موارد رعایت‌نشدن قانون که کشف‌نشده باقی مانده باشد) را پوشش دهد، لیکن پوشش بیمه‌ای را خود حسابرس، باید از طریق افزایش دانش و مهارت شناخت قوانین و مقررات، و شناسایی ریسکهای رعایت‌نکردن، اجرای آزمونهای مناسب، آموزش حسابرسان و کسب شواهد کافی در این خصوص، و وارد نشدن در حسابرسیهای پرریسک (یا صاحبکاران پرخطر و یا مدیریتهایی که حسن شهرت کافی ندارند) و در یک کلام «ارتقای کیفیت حسابرسی» ایجاد کند.

در خاتمه جمله‌ای از دی‌آنجلو (DeAngelo, 1981) را در این رابطه، نقل می‌کنم:

”نقش حسابرسی، در جامعه اعتباربخشی است. اعتباربخشی زمانی به‌وجود می‌آید که کار حسابرس با کیفیت انجام شود. کیفیت حسابرسی، مستلزم انجام کار حسابرسی در چارچوب استانداردهای حسابرسی و رعایت آیین رفتار حرفه‌ای و کشف تحریفهای بااهمیت ناشی از اشتباه یا تقلب (از جمله رعایت‌نشدن قوانین و مقررات) و گزارش آنهاست. این که حسابرس بتواند تحریفهای بااهمیت را کشف کند، به تجربه، صلاحیت، حرفه‌ای‌گری، دانش، خبرگی، آموزش و مهارتهای فردی او مربوط است، و این که حسابرس بتواند تحریفهای کشف‌شده را گزارش کند، به «استقلال و بی‌طرفی» حسابرس مربوط می‌شود.

هر دو این ویژگی یعنی: «صلاحیت حرفه‌ای» و «استقلال و بی‌طرفی» همراه با «درستکاری» که شرط ورود به حرفه و «هزینه پذیرش» آن است، از مهمترین اصول و ویژگیهای آیین رفتار حرفه‌ای حسابداران است.”

سایبرس

امید این که پیام شما، محقق شود و حسابداران حرفه‌ای کشورمان، به عنوان نمونه درستکاری، بیش از پیش، شناخته شوند.

